

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100325

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-06-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шарун Анастасія Ігорівна

2. Sharun Anastasiya I

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 31-05-2023

Спеціальність за освітою: лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, м. Дніпро, Дніпровський р-н.,
Дніпропетровська обл., 49044, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 08.601.070

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, м. Дніпро, Дніпровський р-н.,
Дніпропетровська обл., 49044, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, буд. 9, м. Дніпро, Дніпровський р-н.,
Дніпропетровська обл., 49044, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.29.52

Тема дисертації:

1. Профілактика та корекція розладів адаптації у студентів, що перенесли психоемоційний стрес
2. Prevention and correction of adjustment disorder in students who have experienced psycho-emotional stress

Реферат:

1. Дисертацію присвячено питанню превенції несприятливих наслідків медичного характеру дезадаптивних розладів у студентів закладів вищої освіти, що перенесли психоемоційний стрес, комплексній програмі діагностичних, терапевтичних та реабілітаційних заходів, спрямованих на їх попередження та корекцію. Мета дослідження – на підставі аналізу клініко-анамнестичних, клініко-психопатологічних та клініко-психологічних особливостей здобувачів вищої освіти розробити принципи комплексної диференційованої поетапної системи корекції та програми профілактики розладів адаптації у студентів, що перенесли психоемоційний стрес. Для вирішення поставленої мети з дотриманням принципів біоетики і деонтології було проведено комплексне соціально-демографічне, клініко-анамнестичне, клініко-психопатологічне та психодіагностичне обстеження 249 студентів обох статей. Дослідження проводилося на базі Дніпровського державного медичного університету (ДДМУ) і Дніпровського базового медичного коледжу (ДБМК).

Встановлено, що найвищий ризик формування наявних ознак розвитку дезадаптації з високим рівнем вірогідності відзначався у студентів з високим рівнем астенії за ШАС, який помітно корелював з вираженістю психопатологічної симптоматики за методикою SCL-90-R, загальним показником ситуаційної тривоги, особистісної тривожності і його окремих складових за методикою ІТТ; а також помітно погіршував загальну якість життя і психологічного благополуччя ($p < 0,001$). За отриманими даними можливо констатувати, що типологічні особливості осіб з ризиком розвитку розладів адаптації (тривожний тип акцентуації, застрягаючий тип, екзальтований тип) за отриманими даними можуть виступати підґрунтям підсилення психопатологічної симптоматики ($p < 0,001$). Відповідно до результатів, у студентів-медиків з високим рівнем вірогідності розвитку розладів адаптації спостерігалось зниження усіх базисних складових відчуття психологічного благополуччя, що значущо впливало на тяжкість психопатологічної симптоматики за всіма показниками і максимально за рахунок індексу GSI, індексу проявів симптоматики PSI та індексу виразності дістресу PDSI за методикою SCL-90-R ($p < 0,001$), також на виразність астенії ($p < 0,001$) та стан високої ситуативної тривоги та особистісної тривожності ($p < 0,001$). За узагальненням даних зниженню якості життя у студентів-медиків, що перенесли психоемоційний стрес, сприяли важкість психопатологічної симптоматики за SCL-90-R, виразність астенії за ШАС, високий рівень як особистісної, так і ситуаційної тривожності зі складовими за методикою ІТТ ($p < 0,001$). Після проведення корекційних, терапевтичних і профілактичних заходів проводився контроль, підтримка і закріплення результатів. Аналіз динаміки психопатологічної симптоматики показав значну редукцію симптоматики тривожного та депресивного спектра, зменшення астенії, нормалізацію емоційного стану. Спостерігалось достовірне нівелювання клінічних симптомів, що відображалось у контрольному психометричному обстеженні. На підставі отриманих даних обґрунтовано й розроблено комплекс заходів медичного, учбово-професійного і психосоціального характеру. Отриманий алгоритм раннього виявлення студентів з ознаками стрес-асоційованих розладів та запропонована комплексна поетапна диференційована система корекції й програми профілактики розладів адаптації дозволяє понизити рівень захворюваності неспсихотичними психічними розладами, у тому числі дезадаптивними. Наукова новизна одержаних результатів: у дисертаційній роботі розширені та доповнені наукові уявлення про специфічність проявів розладів адаптації в професійних групах, які переживають стрес соціальних змін, а саме в групі здобувачів вищої освіти медичного профілю, у студентів внутрішньо переміщених особах, дітей воїнів АТО тощо. Уперше представлені клініко-психопатологічні особливості розладів адаптації у студентів, що перенесли психоемоційний стрес; систематизовано індивідуально-психологічні особливості та патопсихологічні механізми формування неспсихотичних психічних розладів у групах підвищеного ризику; визначені соціально-психологічні закономірності формування розладів адаптації у студентів медичних закладів вищої освіти, що перенесли психоемоційний стрес. Розроблено і впроваджено комплексну поетапну диференційовану систему корекції та програму профілактики розладів адаптації у студентів, що перенесли психоемоційний стрес, спрямовану на ефективне подолання проявів психосоціальної дезадаптації і пов'язаних із стресом розладів, та подальшу профілактичну роботу, проведений аналіз їх ефективності. Уперше представлена схема організації медико-психологічного моніторингу психічного здоров'я, з точки зору персоніфікованого мультимодального підходу, комплексні заходи медичного, учбово-професійного і психосоціального характеру, задля пониження рівня ризику захворюваності неспсихотичними психічними розладами, у тому числі і дезадаптивними

2. The dissertation is devoted to the prevention of adverse medical consequences of adjustment disorders in students of higher education institutions who have experienced psychoemotional stress, a comprehensive program of diagnostic, therapeutic and rehabilitation measures aimed at their prevention and correction. The aim of the study is to develop the principles of a comprehensive differentiated phased system of correction and a program for the prevention of adjustment disorders in students who have experienced psychoemotional stress based on the analysis of anamnestic, clinical, psychopathological and psychological characteristics of higher education students. To achieve this goal, a comprehensive socio-demographic, clinical, anamnestic, psychopathological and psychodiagnostic examination of 249 students of both sexes was conducted in compliance with the principles of bioethics and deontology. The study was conducted at Dnipro State Medical University

(DSMU) and Dnipro Basic Medical College (DBMC). It was found that in the main group there are significant direct correlations between increased levels of components of personal anxiety and situational anxiety ($p < 0.001$). According to the results of the study, students with high general indicators of personal anxiety and situational anxiety had significantly higher rates of somatization, obsessive-compulsivity, interpersonal sensitivity, depression, anxiety, hostility, phobic anxiety according to the SCL-90-R ($p < 0.001$). A high level of situational anxiety and personal anxiety had a significant direct relationship with asthenia ($p < 0.001$), and worsened the overall level of quality of life and psychological well-being ($p < 0.001$). It was found that students who had experienced psychoemotional stress, with a high level of somatization and anxiety, significantly more often used sedatives as a means of overcoming stress ($p < 0.001$). It was found that the highest risk of forming existing signs of adjustment disorder with a high level of probability is observed in students with a high level of asthenia according to the asthenic state scale, which significantly correlates with the severity of psychopathological symptoms by the SCL-90-R method, the general indicator of situational anxiety, personal anxiety and its individual components by the IAT method; and also significantly worsens the overall quality of life and psychological well-being ($p < 0.001$). After the correctional, therapeutic and preventive measures, the results were monitored, maintained and consolidated. The analysis of the dynamics of psychopathological symptoms showed a significant reduction in the symptoms of anxiety and depression, a decrease in asthenia, and normalization of the emotional state. A significant leveling of clinical symptoms was observed, which was reflected in the control psychometric examination. Based on the data obtained, a set of medical, educational, professional and psychosocial measures was substantiated and developed. The obtained algorithm for early detection of students with signs of stress-associated disorders and the proposed comprehensive phased differentiated system of correction and prevention programs for adjustment disorders can reduce the incidence of non-psychotic mental disorders, including maladaptive ones. The scientific novelty of the results obtained in the dissertation is expanded and supplemented by scientific ideas about the specificity of manifestations of adjustment disorders in professional groups experiencing the stress of social change, namely in the group of higher education students of medical profile, internally displaced students, children of ATO soldiers, etc. For the first time, the clinical and psychopathological features of adjustment disorders in students who have experienced psychoemotional stress are presented; individual psychological features and pathopsychological mechanisms of the formation of non-psychotic mental disorders in high-risk groups are systematized; socio-psychological patterns of adjustment disorders in students of medical higher education institutions who have experienced psychoemotional stress are determined. A comprehensive phased differentiated system of correction and a program for the prevention of adjustment disorders in students who have experienced psychoemotional stress, aimed at effectively overcoming the manifestations of psychosocial maladjustment and stress-related disorders, and further preventive work, have been developed and implemented, and their effectiveness has been analyzed. For the first time, the scheme of organization of medical and psychological monitoring of mental health, in terms of a personalized multimodal approach, complex medical, educational, professional and psychosocial measures to reduce the risk of non-psychotic mental disorders, including maladaptive ones, is presented.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Юр'єва Людмила Миколаївна

2. Yuryeva Lyudmyla

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кожина Ганна Михайлівна

2. Kozhina Ganna Myhailivna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пшук Наталія Григорівна

2. Pshuk Nataliya Grigorievna

Кваліфікація: д.мед.н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Опря Євген Васильович

2. Opria Yevhen V.

Кваліфікація: д. мед. н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шустерман Тамара Йосипівна

2. Shusterman Tamara Yo.

Кваліфікація: к. мед. н., 14.01.16

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Огоренко Вікторія Вікторівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Огоренко Вікторія Вікторівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.